

OPLATA RYCZAŁTOWA ZA DOMKI LETNISKOWE I INNE NIREUCHOMOŚCI WYKORZYSTYWANE NA CELE REKREACYJNO – WYPOCZYNKOWE PROBLEMY JAKIE SPOTKAŁY GMINĘ PO WEJŚCIU W ŻYCIE UCHWAŁY RADY GMINY

Zgodnie z art. 6j ust. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 ze zm.) rada gminy uchwała obligatoryjnie ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe - jako iloczyn średniej ilości odpadów powstających na tych nieruchomościach oraz stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności.

Na terenie gminy Lubasz stawkę wyliczono w następujący sposób:

Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uwzględnia:

- 1) liczbę mieszkańców zamieszkujących daną gminę w 2014 r. (6626 osób w 1985 lokalach mieszkalnych – na podstawie deklaracji);
- 2) ilość wytwarzanych na terenie gminy odpadów komunalnych na terenach zamieszkałych w 2014 r. (1405,5 t na terenach zamieszkałych, co stanowi 5.622,00 m³);
- 3) koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi odebranymi z terenów zamieszkałych w 2014 r. (1.064,839,44 zł);
- 4) zapisy regulaminu dotyczące ilości wywozów na terenach letniskowych uwzględniające 2 wywozy miesięcznie w sezonie letnim oraz 1 wywóz miesięcznie w sezonie zimowym tj. 16 wywozów rocznie w stosunku do 24 wywozów na terenach zamieszkałych

W związku z powyższym przyjęto następującą kalkulację:

- 1m³ odpadów = 0,25 t odpadów (średni przelicznik podawany przez różne źródła), więc 1405,5 t odpadów = 5622,00 m³ odpadów (1405,5 x 4 = 5.622,00);
- koszt odbioru 1 m³ odpadów = 189,40 zł (1.064.839,44zł / 5622 m³ = 189,40 zł/m³);
- koszt odbioru pojemnika o pojemności 240 l (przyjęto najbardziej popularny pojemnik) = 45,46 zł (189,40zł/m³ x 0,24 m³ = 45,46 zł);
- ilość nieruchomości (lokal): 1985 (obsługiwane nieruchomości zamieszkałe);
- średnia ilość pojemników rocznie na lokal: 5.622 / 1985 / 0,24 ≈ 12 pojemników 240l/nieruchomość
- ryczałtowa stawka roczna: 12 pojemników 240 l/lokal x 45,46 zł/pojemnik / 24 wywozy x 16 wywozów = **363,68 zł.**

Zgodnie z art. 6k ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, uchwała przewiduje wyższe stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli odpady komunalne nie są w sposób selektywny zbierane i odbierane.

W związku z powyższym przyjęto stawki:

- przy zbiórce nieselektywnej 364 zł rocznie,
- przy zbiórce selektywnej w wysokości 251,00 zł rocznie.

Zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy znajduje się działek 114 o statusie rekreacyjno – wypoczynkowym na których usytuowanych jest 74 domków.

Program podatkowy Pogrun + który jest podstawą wymiaru podatku w Urzędzie Gminy Lubasz zawiera informację iż na terenie gminy znajdują się 74 domki letniskowe oraz niezabudowane działki rekreacyjne w ilości 39 sztuk.

Po wdrożeniu uchwały polegającym na zobowiązaniu właścicieli nieruchomości rekreacyjnych i domków letniskowych wpłynęło:

- 43 deklaracje z czego : 3 „zerowe”

: 10 sztuk z kwotami wyliczonymi indywidualnie tj. za okres np. 3 – m-cy, 4 miesiące , 6 miesięcy czyli podzielono kwotę przez miesiące w których przebywa się na terenie nieruchomości

: pozostałe 30 sztuk z poprawnymi stawkami

Do tutejszego urzędu wpłynęło również 27 pism w których właściciele nieruchomości kierowali wiele zarzutów dotyczących wysokości stawki opłaty a przede wszystkim ilość miesięcy jakie braliśmy pod uwagę wyliczając powyższą stawkę. Większość tych osób w swoich domkach przebywa od miesiąca maja do września bądź sporadycznie w weekendy w okresie letnim, ponieważ te domki nie są przystosowane do zamieszkania całorocznego. Zgodnie z zapisami rozdziału 4 Częstotliwość pozbywania się odpadów komunalnych zawartymi w załączniku do uchwały Rady Gminy w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Lubasz w § 15 znalazł się zapis:

Ustala się następującą częstotliwość odbioru odpadów komunalnych zmieszanych:

1. z terenu nieruchomości zamieszkałych 2 razy w miesiącu przez cały rok;
2. z terenu nieruchomości niezamieszkałych w sezonie letnim 2 razy w miesiącu i poza sezonem letnim minimum raz w miesiącu;
3. Z terenu nieruchomości mieszanych 2 razy w miesiącu przez cały rok.

(sezon letni w regulaminie oznacza okres od 1 maja do 15 września, sezon zimowy oznacza okres od 16 września do 30 kwietnia)

Właściciele informują o tym, że swoje odpady zabierają do swoich domów, gdzie uiszczają stosowną opłatę a butelki szklane, plastikowe i papier składują w punktach tzw. selektywnego zbierania. Zgodnie z przepisami prawa nie ma możliwości przewozu „swoich śmieci” Należy je składować w pojemnikach na terenie posesji i odpady zmieszane wywozić 2 razy w miesiącu. W okresie sezonu wypoczynkowego, a jeden raz po sezonie.

Poddano również sprawę ponoszenia opłat ryczałtowych za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości na których położone są domki letniskowe lub od innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno – wypoczynkowe opinii radcy prawnego. Radca prawny przedstawił następującą interpretację:

„Jako przykład postrzegania działek rekreacyjnych, jako nieruchomości zamieszkałych wskazać można wyrok Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie z 10 października 2013 r. (II SA/Ol 765/13). W uzasadnieniu w/w wyroku podkreślono, że rozumiejąc problem gminy związany z brakiem skutecznej regulacji prawnej dotyczącej znalezienia skutecznej metody pozwalającej na nałożenie takiego obowiązku za cały okres letni – sezon, w którym nieruchomości te są wykorzystywane, nie może zaakceptować sytuacji, w której uchwalone zapisy uchwały naruszają zapisy u.c.p.g. poprzez modyfikację art. 6i pkt 1 tej ustawy, zgodnie z którym *obowiązek ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstaje w przypadku nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1 – za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości zamieszkuje mieszkaniec*. Zatem przekładając ten zapis na obowiązek ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami przez mieszkańca nieruchomości zabudowanej budynkiem rekreacyjnym, należy uznać, że powstaje on w każdym miesiącu, w którym na danej nieruchomości osoba ta zamieszkuje.

Mając na uwadze w/w regulację u.c.p.g. – w tym także wprowadzoną ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 87) – jednoznacznie stwierdzić trzeba, że obowiązek ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi aktualizuje się w stosunku do właścicieli nieruchomości objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, przy czym właściciele nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe ponoszą tę opłatę według zryczałtowanej stawki określonej w uchwale rady gminy.

Jednocześnie należy zauważyć, że ponoszenie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w stosunku do właścicieli nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe stanie się obowiązkowe tylko wówczas, gdy wskazane nieruchomości zostaną objęte gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi – z mocy prawa lub na podstawie uchwały rady gminy.

Oba wskazane tryby wdrożenia danej nieruchomości do gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi determinowane są ustaleniami w zakresie zamieszkiwania mieszkańców na nieruchomości i powstawania odpadów komunalnych.

- 1) Jeżeli zatem uznać, że nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywane jedynie przez część roku to nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy to wówczas:
 - a) gminy z mocy prawa są obowiązane do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywane jedynie przez część roku;
 - b) wójt jest zobowiązany zorganizować przetarg na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli tych nieruchomości (względnie na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów);
 - c) rada gminy uchwała ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;
 - d) właściciele tych nieruchomości ponoszą tak ustaloną opłatę na rzecz gminy.

- 2) Natomiast ustalenie, że nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywane jedynie przez część roku to nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne oznaczałoby, że:
 - a) rada gminy podejmuje uchwałę o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywane jedynie przez część roku;
 - b) wójt jest zobowiązany zorganizować przetarg na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli tych nieruchomości (względnie na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów);
 - c) rada gminy uchwała ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;
 - d) właściciele tych nieruchomości ponoszą tak ustaloną opłatę na rzecz gminy.

W tym miejscu zauważyć trzeba, że w uzasadnieniu do projektu ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy VI.3670) wyjaśniono, że nieruchomość, na której nie zamieszkują mieszkańcy w rozumieniu art. 6c ust. 2 u.c.p.g., to nieruchomość, na której prowadzona jest działalność w związku, z którą powstają odpady komunalne, a nie zamieszkują na niej mieszkańcy. Jako przykład

takich nieruchomości wskazuje się np. budynki administracyjne, sklepy, szpitale. Na tej podstawie formułowane są wnioski zgodnie, z którymi nieruchomości zabudowane obiektami rekreacji indywidualnej (nieruchomości zamieszkiwane sezonowo) nie stanowią nieruchomość, na których nie zamieszkują mieszkańcy w rozumieniu art. 6c ust. 2 u.c.p.g.

Niemniej, mając na względzie brzmienie przepisu art. 6j ust. 3b u.c.p.g. i zastosowane w jego treści sformułowanie „lub innych nieruchomości”, opisane wyżej warianty determinowane ustaleniami w zakresie zamieszkiwania mieszkańców na nieruchomości i powstawania odpadów komunalnych można również rozważać rozłącznie dla każdej nieruchomości z osobna – 1) osobno dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe i 2) osobno dla innych niezabudowanych domkami letniskowymi nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

Wskazać w tym miejscu wskazać należy – w oparciu o poglądy prezentowane w nauce prawa administracyjnego i stanowiskach wyrażonych w orzecznictwie sądów administracyjnych - że nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy są zabudowane budynkami przystosowanymi do zamieszkiwania ludzi.

Z tego względu, w celu określenia, że dany budynek jest budynkiem mieszkalnym organy gminy w pierwszej kolejności mogą (powinny) sięgnąć do dokumentacji budowlanej danego budynku (decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, projekt budowlany, pozwolenie na budowę, decyzja o dopuszczeniu budynku do użytkowania itp.), w której znajduje się, dokonane przez uprawniony organ, precyzyjne określenie rodzaju budynku. W przypadku ewentualnych dalszych wątpliwości na tym tle organ powinien uwzględnić to, że domek czy też budynek letniskowy mieści się w pojęciu budynku mieszkalnego wtedy, gdy będzie użytkowany faktycznie przez właściciela oraz jego bliskich, służąc tym samym zaspokojeniu podstawowych potrzeb mieszkaniowych. Nadto zauważyć należy, że budynek letniskowy, zgodnie z Klasyfikacją Obiektów Budowlanych, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Środków Trwałych, stanowi budynek mieszkalny (Dz. U. Nr 112, poz. 1316 z późn. zm.).

Dalej zauważyć trzeba, iż jeśli chodzi o inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, to w tym przypadku nieruchomości te w pierwszym rzędzie służą zaspokajaniu potrzeb wypoczynku i rekreacji usuwając na plan dalszy lub wręcz wyłączając zaspokajania potrzeb mieszkaniowych. Oczywiście precyzyjne ustalenia w tym zakresie, oparte chociażby na treści dokumentacji związanej z daną nieruchomością lub określenie jej faktycznego przeznaczenia, mogą przynieść odmienne wnioski. Jednak wydaje się, że co do zasady inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe nie są wykorzystywane w ramach rekreacji indywidualnej letniskowej, polegającej na sezonowym użytkowaniu obiektu przystosowanego do zamieszkiwania ludzi.

W świetle powyższych uwag można zatem stwierdzić, że:

- 1) nieruchomości, na których znajdują się domki (budynki) letniskowe to, z uwagi na manifestującą się funkcję mieszkaniową takich budynków, nieruchomości, na których mogą zamieszkiwać mieszkańcy. W związku z tym gmina jest zobowiązana do odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe z mocy prawa.
- 2) inne nieruchomości niezabudowane domkami letniskowymi wykorzystywane na

cele rekreacyjno-wypoczynkowe można by z kolei uznać za nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, ale powstają odpady komunalne. Obowiązek odbierania odpadów komunalnych od właścicieli tych nieruchomości warunkowany byłby, zatem podjęciem przez radę gminy uchwały o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Mając powyżej na uwadze, w obecnym stanie prawnym, nie znajdują uzasadnienia wnioski zmierzające do odmiennego uregulowania obowiązków o zagospodarowaniu odpadów pochodzących z w/w nieruchomości.

Odrębną kwestią pozostaje sprawa prawidłowości ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

Zgodnie z art. 6j ust. 3c u.c.p.g. ryczałtowa stawka opłaty jest ustalana jako iloczyn średniej ilości odpadów powstających na nieruchomościach, o których mowa w ust. 3b, na obszarze gminy, wyrażonej w liczbie pojemników oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6k ust. 1 pkt 2. Przy ustaleniu stawki za pojemnik winny zostać uwzględnione zasady określone w art. 6k ust. 2 ustawy, z których wynika, że rada gminy, określając stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, bierze pod uwagę: 1) liczbę mieszkańców zamieszkujących daną gminę; 2) ilość wytwarzanych na terenie gminy odpadów komunalnych; 3) koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, o których mowa w art. 6r ust. 2-2b i 2d ustawy. Określając stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi rada bierze pod uwagę także przypadki, w których właściciele nieruchomości wytwarzają odpady nieregularnie, w szczególności to, że na niektórych nieruchomościach odpady komunalne powstają sezonowo.

Z przywołanych wyżej przepisów wynika, że w celu ustalenia rocznej stawki ryczałtowej należy określić średnią ilość odpadów powstających na nieruchomościach, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku i wyrazić ją w liczbie pojemników. Zatem dla wyliczenia średniej ilości odpadów koniecznym jest ustalenie zarówno ilości odpadów wytwarzanych na tych nieruchomościach, jak również liczby tych nieruchomości.

Wobec powyższego dokonano analizy uchwał w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno – wypoczynkowe w kilku okolicznych gminach i wygląda ona następująco:

Gmina Lubasz- 251,00 zł – zbiórka selektywna
364,00 zł – zbiórka nieselektywna

Gmina Wronki- 112,00 zł – zbiórka selektywna (wyliczona na podstawie 7 krotności stawki za pojemnik o wielkości 240 litrów 2 krotny wywóz w miesiącach czerwcu, lipcu i sierpniu w pozostałych miesiącach 1 raz)
- 168,00 zł – zbiórka nieselektywna (wyliczona na podstawie 7 krotności stawki za pojemnik o wielkości 240 litrów 2 krotny wywóz w miesiącach czerwcu, lipcu i sierpniu w pozostałych miesiącach 1 raz)

Gmina Pniewy – 72,00 zł – zbiórka selektywna
- 96,00 zł – zbiórka nieselektywna

W Pilekim Związku Gmin do którego należą Czarnków, Trzcianka, Wieleń, Drawsko, Krzyż cenę wywozu ustalono od 1 pojemnika i jest to kwota 24,00 zł za pojemnik 240 l przy odpadach niesegregowanych i 16,00 zł przy segregowanych.

Wobec powyższego proponuje się rozważyć ustalenie nowej stawki która wyglądałaby następująco:

- 1 m^3 odpadów = 0,25 t odpadów (średni przelicznik podawany przez różne źródła), więc $1405,5\text{ t odpadów} = 5622,00\text{ m}^3$ odpadów ($1405,5 \times 4 = 5.622,00$);
- koszt odbioru 1 m^3 odpadów = 163,52 zł ($919.319\text{ zł} / 5622\text{ m}^3 = 163,52\text{ zł/m}^3$);
- koszt odbioru pojemnika o pojemności 240 l (przyjęto najbardziej popularny pojemnik) = 39,18 zł ($163,52\text{ zł/m}^3 \times 0,24\text{ m}^3 = 39,18\text{ zł}$);
- ilość nieruchomości (lokali): 2116 (obsługiwane nieruchomości zamieszkałe + domki letniskowe i nieruchomości rekreacyjno wypoczynkowe)
- średnia ilość pojemników rocznie na lokal: $5.622 / 2116 / 0,24 \approx 11$ pojemników 240l/nieruchomość
- ryczałtowa stawka roczna: $11\text{ pojemników } 240\text{ l/lokal} \times 39,18\text{ zł/pojemnik} / 12\text{ m} - \text{cy} \times 4,5\text{ miesiąca} = \mathbf{161,62\text{ zł}}$.

Stawka za nie zbieranie odpadów w sposób selektywny wynosiłaby wówczas 160,00 zł

Stawka za zbieranie odpadów w sposób nieselektywny wyniosłaby 110,00 zł